

suad mahmutović

Allahovi znakovi (ājeti)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سنر يهيم آيا تنا فى الآفاق و فى أنفسهم حتى يتبين لهم أنه الحق أولم يكف بربك أنه على كل شىء شهيد.

Mi ćemo im pružati dokaze Naše u prostranstvima svemirskim, a i u njima samima, dok im ne bude sasvim jasno da je Kur'an istina. A zar nije dovoljno to što je Gospodar tvoj o svemu obaviješten? (Fussilet, 53)

Hvala Allahu, dž.š., i neka je salavat i selam na posljednjeg Božijeg poslanika Muhammeda, a.s., njegovu časnu porodicu, vjerne mu ashabe i na sve one koji su živjeli i umirali s Allahovim imenom u srcu.

Draga braćo,

U ovoj hutbi govorimo o ajetima Božijim, kao Allahovim dokazima, znacima ili simbolima. Ti Allahovi znaci nalaze se svugdje, oko nas, ali i u nama samima. Dokazi su u Kur'anu kao izrazu istine o svijetu, kao prirodi koja govori i u prirodi kao Kur'anu koji šuti. Trebamo ih samo znati prepoznati i njihovu poruku razumjeti.

Kur'an je Božija knjiga u koju nema nikakve sumnje, za koju postoje sinonimi kao što su: *Furkan* - rastavlja istinu od neistine, *Tenzil* - spušten. Kada Arapi kažu da kiša pada, oni koriste oblik: *المطر ينزل* (*Kiša se spušta*), ili kur'anski izraz: *و السماء ذات الرجوع* - ***I tako mi neba puna kiše...*** Kur'an nas uči da je sve živo nastalo iz vode. Dakle, nema života bez vode. Voda je rahmet. I Kur'an i kiša

spuštaju se na zemlju kao očita manifestacija milosti Božije. Kiša jednako pada, ili se spušta, na glave svih nas, i ne pravi nikakvu razliku između kršćana, jevreja, muslimana ili pak pripadnika oko 1600 religijskih zajednica koliko ih na svijetu ima. Spušta se i na glave nevjernika. Bog i njih miluje Svojom neizmjernom milošću i daje im šansu da se vrate na Pravi put. Znamo da voda ima značaj u svim svetim tradicijama. Zato se odmah na početku pitamo: Ima li iko od nas da ga kap kiše nije orosila? Analogno, ima li iko od nas da Božiju milost na sebi osobno nije osjetio?

U nekim ajetima, a njih razumijevamo kao znake, Allah, dž.š., kune se određenim pojavama, upozorivši pri tome na njihovu važnost i veličinu, kao što su: والفجر - **Tako mi zore...**;

والشمس وضحها - **Tako mi sunca i svjetla njegova...**;

والنهار اذا تجلى - **Tako mi noći kada tmine razastre...**, والليل اذا يغشى -

I dana kad svane...; والليل اذا سجدى - **Tako mi jutra, i noći kada se utiša...**; Ovdje se jasno vidi Allahova moć i snaga, kojoj ničija snaga nije ravna, iz čega bismo morali crpiti spoznaju o Allahovoj svemoći i našoj nemoći... ili sura Asr za koju je imam Šafi rekao:

لو ما نزل الله الا هذه سورة لكانتهم **Da Allah nije poslao ništa osim ove sure, bila bi dovoljna. Zašto? Zato što je u njoj sadržana savršena istina o potrebi vjerovanja i činjenja dobra.**

والعصر. إن الإنسان لفي خسر. الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات وتواصوا بالحق

وتواصوا بالصبر

Tako mi vremena, čovjek doista gubi, samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljenje.

Ako u ovom slučaju vrijeme razumijevamo kao povijest, a povijest kao učiteljicu života, vidjet ćemo da su svi narodi ili pojedinci bili kažnjeni ili potpuno uništeni zato što su okrenuli leđa Bogu, Njegovim jasnim ajetima: dokazima, upozorenjima, i nijekali poslanike.

قل سيروا في الأرض ثم انظروا كيف كان عاقبة المكذبين - **Reci: "Putujte po svijetu, zatim pogledajte kako su završili oni koji su poslanike lažnim smatrali."**

Podsjećamo na narod Nuha, a.s., i silni potop koji nije poštedio ni njegova sina:

إنه عمل غير صالح - *...jer radi ono što ne valja*; ili Lutov, a.s., narod koji je uništila kamena kiša zbog nemorala, a zatim Musaov, a.s., narod, koji se vratio obožavanju zlatnog teleta, nakon što su svojim očima vidjeli kada se more razdvojilo.

Neki se i danas tako ponašaju nakon što su im jasni dokazi došli, samo što je njihovo zlatno tele negdje drugo, ili nešto drugo. Ljudi Allahove ajete ne slušaju, Njegove opomene ne razumiju, ponašaju se kao da se na njih ne odnose.

Svjedoci smo da nas je Allah, dž.š., spasio u ovoj zemlji, pomogao nas kada smo bili na *ivici paklene jame*, ali su se neki Bošnjaci stopama svojim vratili. *A onaj ko se stopama svojim vrati neće Allahu nimalo nauditi.* Mnogi se rasipnički ponašaju, a samo prije 15 godina nisu imali dovoljno kruha. Jedni ga bacaju po kontejnerima, a drugi ga po tim istim kontejnerima traže. Pa zar rasipništvo nije oholost? A Muhammed, a.s., kaže da onaj *ko bude imao oholosti koliko trun gorušice neće ući u Džennet.* Naši stariji ljubili su mrvu kruha ako na pod padne, pa bi je pojeli. Današnje generacije ne poštuju kruh Božiji kojim nas Gospodar hrani. Zavladao je nemoral, *mlađi ne poštuju starije, a stariji nisu samilosni prema mlađima.* Nema poštovanja prema roditeljima, rodbini, komšijama i prijateljima. Hasan Basri, koji nije bez razloga nosio naziv sejjidu-t-tabiin, je prije više od trinaest stoljeća u jednom svom vazuu, između ostalog, rekao: “Prazne želje uništile su svijet. Govora ima, ali djela malo; znanja ima, ali strpljivosti nema; šta je ovo, vidim ljude, ali ne vidim pameti; čujem šum, ali prijatelja ne vidim. Ovaj svijet je ušao u vjeru, pa je iz nje izišao. Znaju šta je dobro, ali ga djelom niječu; znaju šta je haram, ali ga djelom dozvoljavaju. Vjera im je samo na jeziku. Upitaš jednog od njih da li vjeruje da će za djela račun polagati, a on ti odmah odgovori da vjeruje. Kunem se Gospodarom Sudnjeg dana da laže. Naime, neka od svojstava pravog muslimana jesu snaga uz vjeru, odlučnost uz blagost, vjerovanje uz čvrsto uvjerenje, znanje uz blagost, blagost sa znanjem, pamet uz blag postupak, otmjenost u siromaštvu, umjereno vladanje u bogatstvu... Musliman pravi neće učiniti nasilje ni onom koga mrzi, niti će se ogriješiti pomažući onoga koga voli. Musliman pravi ne ogovara, ponižavajući drugog ne namiguje, ne istražuje tuđe

mahane niti bespolice govori.” Aktuelnost Basrijevih poruka vidimo i danas, njegov vaz baš kao da je nama namijenjen.

Ajeti Božiji su kao opomena jasni, ali neki od nas kao da su gluhi, pa se na njih ne osvrću.

Jesmo li razmišljali o znacima u nama samima? O onim fizičkim: očima kojima gledamo, a šta bi slijepac dao da samo jednom progleda i vidi svijet oko sebe; ušima kojima slušamo, o ljudskoj koži koja je tako tanka, a ima nezamjenjivu zaštitu ljudskog tijela; o nosu kroz koji zrak udišemo; o jezicima kojima govorimo, a u svijetu ima oko 2500 jezika; o pameti pomoću koje rasuđujemo, a znamo: أول ما خلق الله العقل - *Prvo što je Allah stvorio je razum*. A šta je tek u našoj nutrini? Svaki čovjek je zagonetka i priča za sebe. Zato je Muhammed, a.s., rekao: من عرف نفسه فكأنما عرف ربه - *Ko je spoznao sebe spoznao je i svoga Gospodara*.

Svjedočimo također i strašne katastrofe koje se sve češće dešavaju na raznim dijelovima planete Zemlje. Podsjetimo samo na cunami koji je odnio hiljade života, zemljotresa u Turskoj prije nekoliko godina koji je za samo 50 sekundi uzeo preko 10.000 života i preko 50.000 ljudi ostavio bez krova nad glavom. Te strahote dešavaju se u nekoliko minuta, nekoliko sekundi, a za 50 sekundi ne bismo mogli ni izići svi iz džamije. Evo, nedavna katastrofa u Mianmaru koja je usmrtila na desetine hiljada ljudi. Sve su to znaci Božiji ili opomene. Zar mislimo da se na nas ne odnose ako se dešavaju daleko od naših domova? Smatramo li da se takve katastrofe ne mogu i nama desiti?

Kur'an časni kaže:

ما أصابك من حسنة فمن الله و ما أصابك من سيئة فمن نفسك - *Sreća koja te zadesi od Allaha je, a nesreću koja te zadesi sam si zaslužio*; ili ajet koji opominje:

و ما نرسل بالآيات إلا تحذويفا - *...a čuda šaljemo samo da zastrašimo*.

Hazreti Alija je jednom prilikom rekao:

“Neće ljude zadesiti kazna, osim zbog grijeha, niti će se ona podići, osim uz pokajanje.”

Zato, braćo, znajmo da su razni oblici katastrofa znaci Božiji koji su nama upućeni. Vratimo se Pravom putu i učinimo teobu za učinjene grijeha, jer “ako se mi vratimo grijeha, i Allah, dž.š., vratiti će se kažnjavanju.”

Nije problem kada, naprimjer, čovjek krene na neki dalek put, pa, ne prateći *znakove*, skrene s pravoga puta, ali se ipak vrati shvativši da je pogriješio. Problem jeste ako skrenete s Pravoga puta i svjesni ste toga, ali nećete da se vratite. Nećete stići do cilja! Ako se vratite na Pravi put, doći ćete do željene odrednice, ako Bog da. Vjerovatno ćete putovati duže, trebat će vam više energije i vremena, ali doći ćete do cilja. Tako je i u našoj vjeri. Islam pruža stalnu šansu svakom pojedincu, sve dok sunce na Zapadu ne izađe. Svuda su Božiji znaci, treba ih samo znati prepoznati. Ako se i skrene s Pravoga puta, treba se vratiti nadajući se Allahovoj milosti, koja obuhvata sve što je na nebesima i na Zemlji.

Učite Kur'an kao da se vama objavljuje. Molim Boga da nam pomogne u razumijevanju Njegovih znakova oko nas i u nama samima. Amin!